

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815209602
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7815209602.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu : C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. G. Č.. XX, zastúpený Mgr. Ivicou Štiglitz, advokátkou, so sídlom v Rožňave, Šafárikova 8, proti žalovanej : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 3.149,67 € s príslušenstvom a o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 1. októbra 2018 sp. zn. 5C/259/2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 3. októbra 2018 sp. zn. 5C/259/2015

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 1. októbra 2018 č.k. 5C/259/2015-277 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 3. októbra 2018 č.k. 5C/259/2015-284 vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2.110 € s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.180,67 € od 21.11.2015 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 929,33 € od 9.9.2016 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcom vyhovujúcom výroku I. m e n í rozsudok tak, že žalobu zamietla.

Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34 %.

Vo výrokoch o zastavení konania ohľadom sumy 839,67 € a o zamietnutí žaloby o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zostáva rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom bezo zmeny.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom označeným vo výroku tohto rozsudku zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 2.310 € s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.9.2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Konanie ohľadom sumy 839,77 € zastavil (výrok II.). Zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.). Zamietol žalobu ohľadom neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, uzavretú medzi žalobcom a žalovanou dňa 8.3.2013 (výrok dopĺňacieho rozsudku).

2. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že dňa 8.3.2013 (správne dňa 1.3.2013 - poznámka odvolacieho súdu) uzavreli strany sporu zmluvu o úvere, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobcovi úver vo výške 800 €, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť zvýšený o príslušný poplatok vo výške 772 €, t.j. zaviazal sa celkovo zaplatiť čiastku 1.572 €, a to v jednej splátke do 2.3.2014 na účet žalovanej špecifikovaný vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru alebo v hotovosti mandatárovi, ak nie je dohodnuté inak. Celkový poplatok spojený s úverom (772 €) bol v zmysle zmluvy tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne, t.j. 313,26 € a administratívnymi nákladmi na vypracovanie a uzavretie

zmluvy o úvere vo výške 458,80 €. Výška RPMN bola určená sumou 96,50 % a výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý úver, platnej ku dňu podpísania zmluvy o úvere, bola určená sumou 36,73 %. Súčasťou zmluvy o úvere bolo aj potvrdenie o prevzatí peňažnej hotovosti, na ktorom žalobca svojim podpisom potvrdil prevzatie peňažnej hotovosti dňa 1.3.2013. Žalobca v hotovosti zaplatil titulom úveru 310 €, a to dňa 10.4.2013, 13.5.2013, 18.7.2013, 16.8.2013 a 15.10.2013 po 50 € a 12.12.2013 60 €. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej medzi stranami sporu dňa 1.3.2013, boli zamestnávateľom žalobcu vykonané zrážky v období od októbra 2014 do mája 2016 v celkovej výške 2.600 €, t.j. mesačne po 131 € a v mesiaci máj 2016 v sume 111 € (úhrady žalobca zaevidoval od 10.11.2014 do 8.6.2016 - č.I.255 -poznámka odvolacieho súdu). Z dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 1.3.2013 vzal súd za preukázané, že žalobca súhlasil s vykonávaním zrážok z jeho mzdy v prospech žalovanej v sume 131 € mesačne. Z vykonaného dokazovania tiež uzavrel, že žalobca sa zaviazal úver splácať v 12 mesačných splátkach po 15,79 € (správne 131 € - poznámka odvolacieho súdu).

3. Právne posudzoval vec podľa ust. § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že zmluva o úvere je v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. a/ až k/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neobsahuje všetky náležitosti vyžadované týmto zákonným ustanovením, konkrétne v zmluve je uvedená jedna mesačná splátka vo výške 1.572 €, pričom zo zmluvy nie je zrejmé, z čoho poplatky pozostávajú. Žalovaná uviedla celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé zložky. Okrem toho je v zmluve uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na tieto skutočnosti považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov (v zmysle § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. - poznámka odvolacieho súdu) a konštatoval, že žalobca mal žalovanej zaplatiť iba úver vo výške 800 €. Vzhľadom ku skutočnosti, že zaplatil 3.110 €, v zmysle ust. § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia sumu 2.310 € (3.110 - 800).

4. Ohľadne priznaného úroku z omeškania rozsudok neobsahuje žiadne odôvodnenie.

5. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a s konštatovaním, že žalobca mal v konaní plný úspech, ktorý záver žiadnym spôsobom neodôvodnil, zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu.

6. Dopĺňacím rozsudkom zamietol žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, uzavretú medzi žalobcom a žalovanou dňa 8.3.2013 (správne dňa 1.3.2013 - poznámka odvolacieho súdu) s odkazom na ust. § 551 ods. 1 Obč. zák., keďže túto zmluvu považoval za platnú. Konštatoval, že v zmysle § 551 ods. 1 Obč. zák. nie je vylúčené, aby veriteľ zabezpečil svoju pohľadávku dohodou o zrážkach zo mzdy aj pred jej splatnosťou. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola individuálne dohodnutá na osobitnej listine a obsahuje náležitosti vyžadované zákonom, keďže žalobca s dohodou súhlasil, čo prejavil svojim podpisom a obsahuje aj výšku mesačných zrážok. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uvedená na osobitnej listine, preto žalobca túto nemusel uzavrieť bez toho, aby nebola uzavretá zmluva o úvere. Z týchto dôvodov považoval dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov za platnú.

7. Proti tomuto rozsudku v spojení s dopĺňacím rozsudkom, a to proti výrokom I. (vyhovujúci výrok) a III. (výrok o trovách konania) v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a navrhla rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku I. zmeniť tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietne a vo výroku III. tak, že súd prizná žalovanej náhradu trov celého konania v plnom rozsahu. Argumentovala tým, že v prejednávanej spore nedošlo k naplneniu dôvodov ustanovených v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch pre vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov. Poukázala na to, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov sú jasne uvedené priamo na prednej strane zmluvy o úvere. Zmluva výslovne uvádza, že veriteľ poskytuje dlžníkovi úver v sume 800 € a dlžník sa zaväzuje ho zaplatiť veriteľovi zvýšený o príslušný poplatok vo výške 772 €, t.j. celkovo zaplatiť čiastku 1.572 € v jednej splátke po 1.572 €. Nemožno preto hovoriť o absencii výšky, počtu a termínov splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov. Dlžník sa v zmluve zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 1.572 € s termínom splatnosti dňa 2.3.2014. Táto splátka pozostávala z istiny úveru 800 €, z administratívnych nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy vo výške 458,80 € a úroku vo výške 313,20 €, t.j. pri úrokovej sadbe 39,15 % ročne. Tým bola splnená zákonom ustanovená povinnosť uvádzať výšku, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zmluva o úvere preto nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov, keď spĺňa

všetky zákonom stanovené náležitosti. Zdôraznila ďalej, že v čase uzavretia zmluvy neexistoval žiaden všeobecný záväzný predpis, ktorý by stanovoval maximálne prípustnú výšku úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno teda vychádzať iba z ust. § 53 ods. 6 Obč.zák., v zmysle ktorého nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Zdôraznila, že sa nemožno dovolávať údajov výlučne bánk. Definovanie výšky odplaty odkazom na údaje bánk bolo možné len na základe § 53 ods. 6 Obč.zák. účinného do 31.10.2008. Správne by mal súd prihliadať na úrokovú sadzbu stanovenú spoločne pre banky a nebankové, leasingové a iné spoločnosti, pod ktoré spadá aj žalovaná. Je nutné vziať do úvahy, že v prípade nebankových subjektov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, preto je logické, že s ohľadom na výrazne nižšie podnikateľské riziko sú úroky požadované nebankovými veriteľmi vyššie, ako obvyklé bankové úroky. Uviedla, že poplatok za poskytnutie úveru nie je neprimerane vysoký z dôvodov vyššie uvedených. Výška prípustného poplatku bola v čase uzavretia zmluvy žalobcovi známa a voči nej nenamietal a tento je v zmluve uvedený dostatočne jasne hneď pri sume poskytnutého úveru. Zastáva názor, že nedošlo na jej strane k bezdôvodnému obohateniu, pretože žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere. Namietala tiež, že suma, ktorú eviduje ako prijatú zo strany žalobcu, nekorešponduje s výškou uplatneného nároku. Zotrvala na svojom tvrdení, že žalobca jej neuhradil ním uvádzanú sumu, a preto jej nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie vo výške 2.310 €.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Uviedol, že aj keď žalovaná v zmluve uviedla termín konečnej splatnosti a počet splátok, tieto údaje boli fiktívne, nakoľko žalobca podľa neho svoje záväzky nesplácal. Žalobca sa riadil pri splácaní splátkovým kalendárom, vytvoreným na predmetnú zmluvu. Zmluva bola teda vopred naformulovaná účelovo, aby žalovaná žalobcu ako spotrebiteľa uviedla do omylu, pokiaľ ide o výšku RPMN, ktorá pri jednej splátke činí omnoho nižšiu percentuálnu sadzbu, ako pri splátkach v splátkovom kalendári, podľa ktorého sa strany po podpise zmluvy pri plnení finančných záväzkov riadili. Pokiaľ ide o výšku odplaty, súdmi je všeobecne zaužívané pravidlo porovnávanie s údajmi poskytnutými bankovými subjektami. Táto odplata bola tu podstatne prevýšená. Zo všetkých týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

9. Žalovaná v replike zotrvala na dôvodoch uvádzaných v odvolaní.

10. Ďalšie vyjadrenia vo veci neboli podané.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je iba čiastočne dôvodné.

12. Predmetom odvolacieho prieskumu bol vyhovujúci výrok I. rozsudku a súvisiaci výrok III. rozsudku.

13. Výrok II. rozsudku o zastavení konania ohľadom sumy 839,67 € a výrok dopĺňacieho rozsudku o zamietnutí žaloby o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 8.3.2013 (správne 1.3.2013 - poznámka odvolacieho súdu) nadobudli právoplatnosť, keďže strany sporu nepodali odvolanie proti týmto výrokom a neboli preto predmetom odvolacieho prieskumu.

14. Rozsudok je v časti výroku I., ktorým súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 2.110 € s 5,05% z omeškania ročne zo sumy 1.180,67 € od 21.11.2015 do zaplatenia a s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 929,33 € od 9.9.2016 do zaplatenia, vecne správny, preto v tejto časti výroku I. rozsudku odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

15. V prevyšujúcej časti vyhovujúceho výroku I. neboli splnené podmienky ani na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie, preto odvolací súd rozsudok v tejto prevyšujúcej časti výroku I. v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol.

16. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 2.júla 2019 o 9.35 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 202/II.posch., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli

zverejnené dňa 25.júna 2019 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods.1, 3 CSP.

17. Žalovaná v odvolaní uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

19. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

21. Odvolací súd dospel k záveru, že v zmenenom výroku rozsudku je naplnený odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a v potvrdenej časti rozsudku odvolacie dôvody nie sú naplnené.

22. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že úver poskytnutý žalovanou žalobcovi na základe zmluvy zo dňa 1.3.2013 je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že v zmluve o úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (§ 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu 9.6.2013, t.j. v čase uzavretia úverovej zmluvy dňa 1.3.2013, ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.).

23. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, v zmluve o úvere bolo dohodnuté zaplatenie úveru v jednej splátke do 2.3.2014, pozostávajúcej z istiny úveru, úrokov vo výške 39,15%, t.j. 313,26 € a administratívnych nákladov na vypracovanie zmluvy o úvere vo výške 458,80 €, ak nie je dohodnuté inak. Pri takto určenej výške úveru, odplaty a jednej splátke predstavovala výška RPMN 96,50%, a to v čase, keď výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý úver platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy o úvere predstavovala 36,73%, ktorý údaj je taktiež uvedený vo vyššie uvedenej zmluve.

24. Podľa zhodných tvrdení sporových strán však k tejto zmluve o úvere bola uzavretá dohoda o splátkach (splátkový kalendár), v zmysle ktorej bol dohodnutý počet splátok 12 vo výške 131 € mesačne, a to k 2. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 2.4.2013 do 2.3.2014, pričom RPMN dohodnutá v dohode o splátkach predstavovala 281,64%.

25. Tieto skutočnosti výslovne uviedla žalovaná vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 22.septembra 2016, č.k. 5C/259/2015-105 (č.l. 113 a 117 spisu) a tieto skutočnosti korešponujú tvrdeniam žalobcu počas celého konania, že určenie jednej splátky v zmluve o úvere bolo len účelové v snahe uviesť ho do omylu o skutočnej výške RPMN, ktorá bola podstatne vyššia vzhľadom na dohodnuté mesačné splátky vo výške 131 € mesačne po dobu 12 mesiacov.

26. Podstatným z hľadiska rozhodnutia vo veci teda nie je tá skutočnosť, či výška RPMN uvedená v zmluve 96,50% zodpovedá údajom uvedeným v tejto zmluve, ale podstatným je tá skutočnosť, že

táto RPMN bola nepochybne určená v neprospech spotrebiteľa, pretože bezprostredne na túto zmluvu nadväzovala dohoda o splátkach úveru, ktorá podstatným spôsobom zmenila túto výšku v neprospech spotrebiteľa (žalovaná uvádza RPMN v zmysle dohody o splátkach vo výške 281,64%).

27. V zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

28. Aplikujúc vyššie citované zákonné ustanovenie na zistený skutkový stav je správny záver súdu, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov vzhľadom na skutočnosť, že v zmluve je uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Samotná táto skutočnosť má za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov a skúmaním ďalších dôvodov, na ktorých súd založil svoj záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, sa preto odvolací súd v ďalšom nezaoberal, keďže nie sú významné z hľadiska rozhodnutia vo veci.

29. Aj keď teda nie je správny záver súdu, že z určenej splátky 1.572 € nie je zrejmé, z akých jednotlivých zložiek pozostáva (keďže v zmluve je jednoznačne určené, že táto splátka pozostáva z istiny úveru, z úroku a z administratívnych poplatkov), tento nesprávny záver súdu nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku, keďže úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu nesprávne uvedenej RPMN v neprospech spotrebiteľa.

30. Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že už samotná RPMN uvedená v zmluva vo výške 96,50% je v rozpore s ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (znenie účinné do 31.5.2014, ďalej len Občiansky zákonník), v zmysle ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

31. Odplatou sú aj úroky a poplatky spojené s úverom, ako je to aj v prejednávanej veci, pričom výška odplaty 96,50%, v porovnaní s priemernou hodnotou ročnej RPMN na poskytnutý úver platnej ku dňu podpísania zmluvy vo výške 36,73 %, dosahuje viac ako 2,6-násobok odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

32. Takéto dojednanie je teda neplatné podľa § 39 Obč. zák. pre rozpor s ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. Súdna prax totiž aj v súčasnosti akceptuje ako primeranú odplatu maximálne odplatu do výšky dvojnásobku priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne (viď § 1a nar. vl. 87/1995 Z.z. v znení od 1.9.2014).

33. Okrem dôvodov, pre ktoré je úver bezúročný a bez poplatkov, je zároveň aj samotná dohoda o odplate neplatná v zmysle ust. § 39 OZ pre rozpor so zákonom, t.j. § 53 ods. 6 Obč. zák. a aj z tohto dôvodu bol žalobca povinný vrátiť žalovanej iba istinu 800 €, teda poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov.

34. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca uhradil žalovanému titulom úveru dňa 10.4.2013 50 €, dňa 13.5.2013 50 €, dňa 18.7.2013 50 €, dňa 16.8.2013 50 €, dňa 15.10.2013 50 € a dňa 12.12.2013 60 €, všetko v hotovosti, ktorú skutočnosť žalobca preukázal potvrdeniami o prevzatí finančných prostriedkov v hotovosti. Spolu takto v hotovosti uhradil 310 €. Potvrdením zamestnávateľa zo dňa 7.9.2016 (č.l. 90 spisu) preukázal, že jeho zamestnávateľ mu zrazil v období od októbra 2014 do mája 2016 celkove 2.600 €.

35. Žalobca takto preukázal úhradu v celkovej výške 2.910 € (310 € + 2.600 €) a aj z odôvodnenia súdu prvej inštancie vyplýva, že iné dôkazy o úhradách nepredložil.

36. Vychádzajúc zo záveru, že žalobca bol povinný zaplatiť iba istinu úveru 800 €, keďže úver bol bezúročný a bez poplatkov, pričom v skutočnosti uhradil žalovanej 2.910 €, vzniklo na strane žalovanej bezdôvodné obohatenie vo výške rozdielu 2.110 € v zmysle ust. § 451 ods. 2 Obč. zák., keďže plnenie nad rozsah istiny je plnením bez právneho dôvodu, resp. aj z neplatného právneho úkonu (neplatnosť zmluvy v časti dohody o odplate).

37. Vecne správne preto rozhodol súd prvej inštancie, ak zaviazal v zmysle ust. § 451 ods. 1 Obč. zák. žalovanú vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 2.110 €, preto v tejto časti odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

38. V prevyšujúcej časti, t.j. v sume 200 € (2.310 € - 2.110 €) je žaloba nedôvodná, preto v tejto časti odvolací súd zmenil rozsudok tak, že žalobu zamietol.

39. O úrokoch z omeškania z priznanej istiny 2.110 € rozhodol odvolací súd podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Obč. zák. v spojení s ust. § 563 Obč. zák. a § 3 nar. vl. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2014.

40. Keďže čas plnenia, pokiaľ ide o vydanie bezdôvodného obohatenia, nebol dohodnutý, nie je ustanovený právnym predpisom, ani nebol určený v rozhodnutí, bola žalovaná povinná plniť dlh prvého dňa potom, čo ju o plnenie žalobca požiadal.

41. Týmto dňom je až doručenie žaloby žalovanej dňa 19.11.2015 a zmeny žaloby dňa 7.9.2016.

42. V žalobe, ktorá bola doručená žalovanej dňa 19.11.2015, sa žalobca domáhal zaplatenia 1.180,67 €. Túto sumu bola preto žalovaná povinná plniť nasledujúceho dňa, t.j. 20.11.2015 a keďže neplnila, dostala sa dňom 21.11.2015 do omeškania so zaplatením tejto žalobou žiadanej sumy, t.j. 1.180,67 €. K tomuto dňu omeškania bola základná úroková sadzba ECB 0,05% a keďže úrok z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (§ 3 nar. vl. 87/1995 Z.z.), odvolací súd priznal žalobcovi úrok z omeškania zo sumy 1180,67 € vo výške 5,05% od 21.11.2015 až do zaplatenia.

43. V sume prevyšujúcej 1.180,67 €, t.j. v sume 929,33 € (2.110 € - 1.180,67 €) sa žalovaná dostala do omeškania až dňom 9.9.2016, keďže rozšírenie žaloby na zaplatenie sumy 2.340 € bolo žalovanej doručené až dňa 7.9.2016. Žalovaná tak mala plniť nasledujúci deň, t.j. 8.9.2016 a do omeškania sa tak dostala dňom 9.9.2016. K tomuto dňu bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0%, preto odvolací súd priznal žalobcovi úrok z omeškania zo sumy 929,33 € od 9.9.2016 do zaplatenia vo výške 5%.

45. V prevyšujúcej časti priznaných úrokov z omeškania odvolací súd zmenil výrok I. rozsudku tak, že žalobu (aj v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania) zamietol.

46. O nároku na náhradu trov celého konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

47. Po rozhodnutí odvolacieho súdu (čiastočne zmeňujúcim) bol žalobca úspešný v rozsahu 67% (2.110 € zo žalovanej sumy 3.149,67 € predstavuje 67%), žalovaná bola úspešná v rozsahu 33%, teda celkový úspech žalobcu predstavuje 34%. V tomto rozsahu preto odvolací súd priznal žalobcovi náhradu trov celého konania (na súde prvej inštancie, ako aj trov odvolacieho konania) proti žalovanej, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).